

LÄÄNE-HARJU VALLA LEHT

MÄRTS 2022 | NR 3 (47) | WWW.LAANEHARJU.EE | f LAANEHARJUVALD

„Vilivalla kabel võiks kujuneda tähiseks Vihterpalu rannarootslaste kaardil ja mõõdujatele nende lugu jutustada,“ räägib Alliklepas elav rannarootslaste põlvnev
Elna Siimberg.

Käesolevaks kriisiks ei olnud valmis keegi

Kui paar kuud tagasi nimetasime kriisiolukorraks lumetormi ja elektrikatkestust, siis nüüd on Ukraina sõjapõgenike Eestisse jõudmise valguses senised mõisted omandanud täiesti teise tähenduse.

MARJE SUHAROV
ajaleht@laaneharju.ee

Alates Venemaa agressiooni algusest Ukrainas koguneb vallavalitsuses igal esmaspäeval kriisikomisjoni staap, et lahendada saabuvate põgenike abistamisega võimalikud probleemid ja pakkuda neile igakülget abi.

Lääne-Harju vald võtab vastu 190 sõjapõgenikku

„Meie vallas töötas ja elas enne kriisi 129 ukrainlast ning me peame olema valmis selleks, et nende lähedased sõjategevuse eest siia tulevad. Tänaolev oleme välja selgitanud võimalused nende vastuvõtmiseks,“ selgitas vallavanem Jaanus Saat kriisi alguspäevil.

Koostöös kohalike elanike ja ettevõtjatega ollakse valmis tagama majutus ja muu eluks hädavajalik Ukrainast lahkunud 190 inimesele.

Vallamaja keldrikorraldusel on kohandatud laoruum abisaadetistele, kuhu kõik inimeste ja ettevõtjate poolt annetatu kogutakse, sorteeritakse ja abi vajavatele põgenikele kätte antakse. Vastates üleskutsule abi tuua, on annetatud voodiriiideid, hügieenitarbeid, mööblit, lastele riideid, mänguasju ja palju muud.

Ettevõtjad ja vallaelanikud on pakkunud elamispidu ja

FOTO: MARJU PIIRIMÄGI

töökohti. Vallavalitsus ja sotsiaallosakond suhtlevad kohale jõudnud põgenikega ja annavad konkreetsetest vajadustest sotsiaalmeedia kaudu teada. Sotsiaallosakonna juhataja Anneli Sert ütleb, et väga paljud siia jõudnud vajavad kohest nõustamist ja abi dokumentide täitmisel. Kuna vallavalitsuses töötab mitu ukraina ja vene keele oskajat, on vajadusel võimalik ka kiire tõlkeabi.

Valda saabujatest on paljud lapsed ja on tore, et mitmekülgset abi on pakutud ka võimalikuks huvitegevusteks.

Lapsed leiavad turvatunde koolides ja lasteaedades

Märtsi keskpaigaks oli valda teadaolevalt saabus 24 leibkonda üle 60 inimesega. Seni on enamikku saabujatest oodanud ees tuttavad ja põgenike ajutiseks elukohaks on peamiselt Paldiski.

Vallavalitsus koostöös kooli juhtidega on valmis üle valla vabadele kooli- ja lasteaiakohadele paigutama 120 last.

Paldiski Ühisgümnaasiumi direktor Helve Mandzolo ütleb,

et välispäritolu lapsed on nendele koolis õppinud varem ning õpivad ka praegu: „Täna oleme valmis vastu võtma ka Ukraina sõjapõgenike perede lapsi. Lapse kohanemisel uue olukorra ja muutustega on kõige tähtsam soe ja sõbralik vastuvõtt. Parim, mida õpetaja ja kogu koolipere teha saab, on säilitada optimism ja rahulik meel ning pakkuda lapsele turvatunnet. See on alguses isegi olulisem kui keeleõpe. Hoolivad suhted ja turvaline õpikeskkond aitavad lapsel tunda end hästi. Eesti keele algõpet pakume lapsevanema valmisolekust lähtudes. Kui õpilased on valmis, siis alustame keeleõppega. Nad õpivad eesti keelt teise võõrkeele ainekava alusel individuaalselt või väikerühmas. Kaasame õpilased ka kohe kooliellu. Klassi ühistegevused ja õppekäigud toetavad samuti keeleõpet. Nii on meie majas iga aineõpetaja ka keeleõpetaja.“

Rõõmustav on ka kooliõpilaste toetav suhtumine. Mirjam Toom Paldiski Ühisgümnaasiumi 11. klassist ja tema kaasõpilased räägivad kriisi teemadel nii: „Meie generatsiooni noored

ei ole näinud sõda, me oleme kasvanud vabal kodumaal, sõnavabadusega ja turvalises riigis. Nähes meediast sõda, kus inimesed surevad või invaliidistuvad, kultuur hävib ja vene propaganda tõde varjata püüab, paneb ka meid, noori muretseda. Meie koolis jagunevad arvamused erinevalt, siinkohal mainin, et puudub agressori pooldamine. Noored jaotuksid kahte gruppi - ühed, kes on sõja suhtes neutraalsed ja ei vii end sellega niivõrd kurssi ja need, kes tunnevad kaasa ning teevad kõik, et Ukrainat toetada! Noorte arvates peaks Eestis rohkem korraldatama Ukrainas toimuvat sõja vastaseid väljastumisi. Meil on hea meel, et Eesti riik ja omavalitsused võimaldavad põgenikel siin turvaliselt elada.

Meie kooli noored arvavad, et tegelikult tuleb tunda kaasa nii ukrainlastele kui venelastele, kuna nad mõlemad on kannatajad. Sõda ei alustanud venelased, vaid Putin.

Meil on väga toetav, motiveeriv ja sõbralik kool. Ma usun, et Ukrainast tulnud noortel on meie koolis hea õppida!

Enamik meie kooli noori oskab nii vene kui inglise keelt, mistõttu saame nendega hästi suheldud! Meie koolis on väga lähedaid ettevõtmisi: õpilasesindus, organisatsioon Lääne-Harju Noored, huviringid ja erinevad programmid. Me südamest loodame, et ka need aitavad põgenikel kergemini sisse sulanduda ja uusi sõpru leida. Pajud õpilased leidsid, et esimene ja kõige suurem samm Ukraina noorte heaoluks on vältida nendega sõja teemasid, kuid suhelda nendega palju ning olla abivalmid.

Tore on, et ka meie kooli õpilased on viinud Punasesse Risti, Selverisse ja valla kogumispunktidesse asju, mida siia tulevad põgenikud kõige enam vajavad.“

Valla kriisikomisjon paneb kõigile elanikele südamele, et kriisiolukord Eestis võib veel muutuda.

Kuidas olla valmis eriolukorras, loe lisaks veebilehelt laaneharju.ee/kriisiinfo ja Päästemeeti kodulehelt www.rescue.ee

Millega täiendada koduseid kriisivarusid, seitsme päeva soovituslik varu:

JOOGIVESI

- 2 liitrit inimese kohta ööpäevas, lisaks 1 liiter inimese kohta ööpäevas toidu valmistamiseks

TOIT

- Pool varudest ei tohiks vajada valmistamist
- Konservid
- Pakisupid
- Kuivikud
- Päiklid, kuivatatud puuviljad
- Küpsised, maiustused, mürslibatoonid, mesi
- Vajadusel beebitoit

ESMAABIVAHENDID

- Esmaabivahendite komplekt

HÜGIEENITARBED

- Seep
- Desinfitseerimisvahend
- Tualettpaber
- Pabersalvrätid
- Niisked puhastuslapid
- Suured prügikotid (50 l)

VALGUSALLIKAD

- Taskulamp ja varupatarei / päikeseptareid või dünamoga töötav taskulamp
- Patareitoitel lamp või latern ja varupatarei / petrooleumilamp koos lamibiõliga
- Tormilatern
- Künlad
- Tikud

TÖÖRIISTAD

- Nuga
- Käärid
- Kleeplint
- Kile

SÖÖGIRIISTAD

- Ühekordsed toidunõud
- Konservivaja

RAVIMID

- Retseptiravimid
- Valuvaigistid
- Palavikualandajad
- Allergiavastased ravimid
- Seedeäirete ravimid
- Põletusvastane vahend
- Külmetusvastased ravimid

KÜTTEMATERJAL

- Vedelkütus
- Gaas
- Küttepuid

RAADIO

- Patareitoitel raadio ja patareid mitmeks kasutuskorras / päikeseptareid või dünamoga raadio

AKUPANK

- Akupank mobiilsete seadmete laadimiseks

MUU VAJALIK

- Sularaha pere vajaduste katmiseks üheks nädalaks
- Mask hingamisteede kaitseks (näiteks tolumumask)
- Tulekustuti ja -tekk
- Autokütus
- Vajadusel lemmikloomatoit ja lemmiku ravimid

Parim, mida õpetaja ja kogu koolipere teha saab, on säilitada optimism ja rahulik meel ning pakkuda lapsele turvatunnet.

JUHTKIRI

Head lugejad!

JAANUS SAAT
Vallavanem

Kuidas ka tahaks kirjutada tärkavast kevadest ning sellega kaasnevatest paljudest võimalustest, ei saa ma mööda sellest, et meist mitte väga kaugel käib sõda. See mõistetamatu, asjatu ning ohvriterohke agressioon on purustanud miljonite inimeste elud ja südamed ning nõrgestanud meie turvatunnet.

Tänavune Eesti Vabariigi aastapäev läheb ajalukku, sest pidutaju kadus uudiste levides kiirelt. Sama kiirelt oli ka selge, et tuleb hakata tegutsema. Peamiselt selle nimel, et meie oma inimesed ei minetaks turvatunnet ning sõja eest siia põgenevad inimesed leiaksid siin turvatunde. Tööle hakkasid kõik – alustades siseturvalisuse tagajaist, meie ettevõtjate, haridustöötajate, kogukonnaliikmete ning vallavalitsuse töötajateni välja. On liigutav, kui paljud oma abi pakkusid kas töökohtade, elamis-pindade, kooli- ja lasteaiakohtade, eluks vajalike olmeasjade, tõlkeabi jms kujul. See kohutav kriis tegi meie vallaelanikest ühtsema kui kunagi varem.

Meie siin oleme peaaesjalikult kõrvaltvaatajad, kaasaalajad ja abistajad, ning juba meil on valus. Seda, mida tunnevad inimesed, kelle elud vaid ühe hommikuga peapeale pöörati

“ Säilitame rahu ja sõpruse inimestega, kellega me siin igapäevaselt koos elame, töötame ja õpime, seda rahvusest sõltumata!

ning kes sõna otseses mõttes elu eest turvalist kohta otsisid ja otsivad, me ei oska keegi arvata. Aga me saame mõista ning toetada. 18. märtsiks on meie valda jõudnud 63 sõjapõgenikku Ukrainast, kellest paljud on lapsed. Neil kõigil on oma lugu ning inimesed, kellest sõda nad lahutas. Nad on siin otsimas pelgupaika ning samal ajal teha tööd ning omandada haridust. Kõik nad aga on oma kodumaal patrioodid ning soovi-

vad sõja lõppedes naasta kodumaale. Seni aga on meie roll neil aidata jalule tõusta ning nad omaks võtta.

Materiaalse abi pakkujaid on palju ning see on kahtlemata väga vajalik, kuid me ei tohi alahinnata seda abi, mis nõuab meilt vaid empaatiat ja inimlikkust. Niisiis, ma palun teid kõiki – säilitame rahu ja sõpruse inimestega, kellega me siin igapäevaselt koos elame, töötame ja õpime, seda rahvusest sõltumata! Võtame soojalt vastu need inimesed, kes tulid tundmatusse ning kelle kodud, hinged ja pered on katki. See tähendab, et kohtleme neid kui omasid, mitte kui võõraid ega ajutisi! Meil on väga võimekas ja kokkuhoidev kogukond, las ka nemad saavad sellest osa!

Ajad on ärevad ja emotsioonid laes ning on kuulda esimestest konfliktidestki. Ma näen ja tunnen seda, et meie vahele on taas tekkimas rindejoon ja meie nii ühine rahvas on lahku löömas. See on kahetsusväärne, sest täna peame me oma energia suunama kokkuhoidmisele ja omaenda turvalisusele, mitte süüdistamistele ja provokatsioonidele. Isegi süütuna näivad naljad, mis puudutavad praegust olukorda Ukrainas, võivad teha kellelegi haiget, mistõttu mõelge mitu korda enne, kui midagi sellist ütlete või kirjutate.

Meie vald on rahumeelne ning me taunime igasugust agressiooni, provokatsiooni ning rahvastepõhist eristamist. Me elasime siin sõbralikus õhkkonnas ning soovin, et see jätkuks. See mõistusevastane sõda ei ole ühe rahvuse sõda teise vastu, vaid ühe inimese algatatud sõda nii Ukraina kui enda riigi vastu! Ärme lase poliitikal oma sõprust hävitada, vaid kasvame sest olukorrast välja veel ühtsema ja tugevamana! Meie vallale on olulised kõik inimesed, kes siin elavad, õpivad ja töötavad ning rahvus ei loe! Hindame rahu, eriti seda omavahelist!

Lõpetuseks soovin tänada kõiki neid, kes on oma abi pakkunud meie valda saabuvatele Ukraina põgenikele! Meie allasutused, haridusasutused, vallavalitsuse vabatahtlikud, ettevõtjad, partnerid, kogukonnad ning nii valla püsi- kui suveelanikud – see abipakkumiste hulk, arvudest ja mõõtudest hoolimata, näitab, kui suur on teie süda! •

UKRAINA HEAKS

15.04 kell 12.00

Laulasmaa kooli ees. Hooaja avab LaulasmaaOTT – kohal tuttavad kauplejad ja palju kodumaist toodangut. Heategevuskontsert ja toredad tegevused meie valda saabunud ukraina perede toetuseks.

Vallavolikogu istungi uudised

Lääne-Harju Vallavolikogu II koosseisu seitsmes istung toimus 8. märtsil Paldiskis

Riigimetsast Lääne-Harju vallas

RMK esindaja Jürgen Kuzmin tutvustas Lääne-Harju vallas asuva riigimetsa statistilisi näitajaid ja majandamisplaane järgneval kümnendil. Koostatud tutvustusest selgus, et vallas on riigimetsa 20174 ha, millest 45% on majandusmetsad, 17% rangelt kaitstavad ja 7% majanduspiirangutega metsad. 2020. aastal tehti metsades uuendusraieid 223 ha ja harvendusraieid 88 ha, uut metsa rajati 89 ha. Järgmisel kümnendil on iga-aastane lageraie arvutuslik prognoos vallas asuvates riigimetsades 170 ha, kuivendus-süsteeme on planeeritud uuendada 2003 ha ja metsateid 39 km. Jätkatakse hooldustöödega Keila-Joa pargis.

Valla territooriumil asub 67 km RMK Peraküla-Aegviidu-Ähijärve matkateest, Leetse matkarada ja lõkkekohad. Populaarsemates puhkekohtades loendati 2020. aastal külastatavust. Keila-Joa parki külastati 190 000, Meremõisa telkimisala 78 000 ja Keibu telkimisala 18 000 korral. Raiete teostamisel on kõrgendatud avaliku huviga alad Ohtu, Keibu ja Ristna külad, Keibu lõkkekoht ning Padise terviserajad (kokku 224 ha).

Muutmisel on Lääne-Harju valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava

Esimese lugemise läbis Lääne-Harju valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni (ÜVK) arendamise kava. Uuendamise käigus muudetakse kahe piirkonna olukorra kirjeldust ja perspektiivseid plaane ning jooniseid.

- Laulasmaa-Kloogaranna piirkonnas muudetakse reovee kogumisala ning vee-ettevõtja tegevusala piiri. Lisatakse ÜVK süsteemid Laulasmaa-Käesalu ja Kõltu II piirkonda ja Kõltu I piirkonda, vastavalt EL-i Ühtekuuluvusfondi rahastustootluse projektile.
- Vasalemma piirkonda on lisatud praegu rajamisel olev projekt Lääne-Harju ÜVK järgselt I etapina. Muudetud on asula perspektiivse reoveepuhasti asukohta, mis suudab edaspidi teenindada kogu alevikku. Teise etapina on lisatud koostamisel oleva KIK-i rahastustootluse projekti maht ja III etapp, mis näeb ette ÜVK rajamist kogu kehtiva reovee kogumisala ulatuses.

Pikaajalised finantskohustused

Lääne-Harju vald osaleb Tallinna ringraudtee riigi eriplaaneeringu koostamise ja eelprojekti rahastamises aastatel 2022–2028. Tallinna ringraudtee all peetakse silmas raudteeühendust, mis kulgeb suunal Paldiski–Saue–Lagedi–Tapa ja lisaks

haru Soodevahest/Lagedilt Ülemiste suunas. Rajatav taristu võimaldaks Ülemiste–Paldiski suunalist reisirongiliiklust ning igapäevast kiiret ja mugavat töörännet. Samuti on rajatav raudtee abiks Paldiski sadamate arengule. Lääne-Harju Vallavalitsuse rahastuse osa moodustab tööde kogumaksumusest 2,96% ehk 3,375 miljonist eurost 100 000 eurot. Kogu see summa jaotub perioodile 2022–2028.

Muudeti huvitegevuse toetamise korda

Lääne-Harju valla noorte huvitegevuse toetamise korra alusel toetab vallavalitsus laste ja noorte osalemist huvitegevuses, makstes niinimetatud pearahapõhist toetust spordiklubidele jt huvitegevust pakkuvatele ühingutele. Seni kehtinud määrus ei sätestanud, mitme kuu eest on võimalik taotlejal toetust saada. Selleks, et vallavalitsusel oleks alus arvestada, mitme kuu eest kalendriaastas toetust määrata, peab taotleja edaspidi taotluse lisadokumentides esitama vastava info. Kui ta seda ei tee, rakendatakse toetust vaikumisi 9 kuuks ehk õppeaastaks. Selleks kalendriaastaks on vallalt toetust taotlenud 21 spordiklubi ligi 600 harrastajale.

Vastuvõetud korra alusel on võimalik noorel taotleda ka meisterlikkuse toetust ja uue võimalusena stipendiumi õpinguteks välismaal. Äsja vastuvõetud määрусega tõsteti meisterlikkuse toetuse saaja vanuspiiri. Meisterlikkuse toetust või stipendiumi on võima-

lik põhjendatud taotluse korral nüüd saada kuni 26-a isikutel. Varasema korra järgi sai meisterlikkuse toetust maksta kuni 19-a noortele.

Keskkonnamõju hindamine Otitooma planeeringualal

Planeeritav katastriüksus asub Lääne-Harju vallas Keila-Joa alevikus Tallinn-Rannamõisa-Kloogaranna kõrvalmaantee ja mitteavaliku Mäekalda tee vahelisel alal. Planeeringuala pindala on 1,39 ha. Planeeringuga tehakse ettepanek muuta üldplaneeringus Otitooma kahe kinnistu juhtotstarve elamu-maaks, jagades maatüki neljaks elamumaa krundiks. Eelhinnangu alusel ei ole keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine planeeringualal vajalik.

Keila-Joa Selts soovib rajada rulaparki

Volikogu otsustas anda MTÜ-le Keila-Joa Selts (registrikood 80607756) otsustuskorras rendile mõttelise osa Lääne-Harju vallale kuuluvast Pargi allee 2 kinnistust (katastritunnus 29501:001:0636) Keila-Joa alevikus, ligikaudse suurusga 510 m2. Kinnistu antakse rendile sihtotstarbeliselt seitsmeks aastaks skateparki rajamiseks.

Volikogu kinnitas töökorra, mille järgi saab vajadusel korraldada istungeid elektrooniliselt MS Teamsi vahendusel. •

RASKE KOROONA RISKI SUURENDAVAD:

Vaktsineerimine vähendab kordades raske haiguse riski!

Koroonaviirus ei ole kuhugi kadunud!

Koroonaviirusega nakatumine on hetkel langustrendis, kuid vanemaealiste haigestumine püsib samal tasemel.

Ehkki koroonahaigestumine on suurem nooremate seas, on vaktsineerimise mõju nakatumise vähendamisele suurem just vanemate inimeste hulgas. Lääne-Harju valla perearsti nimistutes on 400 üle 65 aas-

tast inimest, kellel puudub Covid-19 kaitse.

Eesti Haigekassa võimaldab vaktsiini kõikides Eesti piirkondlikes haiglates, samuti igas maakonnahaiglas ning nendes perearstikeskustes, kuhu perearst on vaktsiini tel-

linud. Lisaks on kõikidel liikumiskustega inimestel, kes terviselikel põhjustel ei saa ise vaktsineerida minna, võimalik ennast vaktsineerida kodus. Selleks tuleb ühendust võtta oma perearstiga või helistada numbril 1247.

Kodus vaktsineerivad kodus, kes nõustavad inimest vahetult enne süsti. Pärast vaktsiini saamist jälgib kodu-õendusteenuse osutaja 15 mi-

nutit inimese tervises seisundit. Koduvisiit ja vaktsineerimine on kõigile inimestele tasuta ning ennast saab vaktsineerida nii esimese, teise kui ka kolmanda doosiga.

Valida saab nelja vaktsiini: Pfizer/BioNTech, Moderna, Jansseni või uue vaktsiini Nu-vaxovi vahel, kuid oma soovi kindla vaktsiini vastu tuleb enne täpsustada vaktsineerijaga. •

Klooga koolimajas toimus „Rakett 69“ laager

Sel õppeaastal toimus üle Eestimaa 600 õpihuvilaagrit 10 000 lapsele. Õpihuvilaagrid said teoks tänu AHHA keskusele ja RAKETT 69 Teadusstudiale, kes panid kokku suurepärase laagriprogrammi.

GERLI SILDAM

Laulasmaa Kooli Klooga koolimaja õpetaja

NELE LAVRIKOV

õppejuht

Programmi sisaldas erinevaid ülesandeid, kus lapsed said oma teadmised, oskused ning loovuse proovile panna. Laagreid üle Eestimaa juhendas kokku 350 teadushuvilist juhendajat. Nende juhendajate seas oli ka Laulasmaa Kooli Klooga koolimaja õpetaja Gerli Sildam, kes omakorda võttis endale appi Klooga koolimaja õpetaja Evelin Heinamanni ja õpetaja abi Karit Raidmetsa.

Klooga koolimajas osales laagris 25 õpilast, kes ei pidanud paljaks kolm päeva oma vaheajast laagris veeta. Laagri-päevad olid pikad, algasid kell üheksa hommikul ja lõppesid kell neli õhtul, kuid keegi ei

kurtunud ei väsimust ega tüdimust. On ju teada-tuntud tõde, et kui on põnev, siis aeg ka lendab. Laste kõhutäie eest pikka-del päevadel hoolitses kohvik „Ott ja Matilda“ Laulasmaalt, lisaks oli Teadusstudio poolt lastele veel terve hulk sööda-vaid vahelalad varuks.

Vahvat laagri saginat jagus koolimaja kuueks päevaks, kuna huvilisi jagus kahte vahetusse. Rakett 69 Teadusstudio poolt oli laagriliste jaoks kas-tide viisi erinevaid vahendeid katsete tegemiseks. Ülesanded

Kindlasti said laagris osalejad enda-ga kaasa väga hea meeskonnatöö kogemuse.

olid matemaatika, loodustea-duste ja tehnoloogia valdkon-nast.

Laagri esimesel päeval tuli lastel meisterdada paberist sild, aga laagri viimasel päeval olid laste oskused ja teadmised jõudnud täiesti uuele tasemele ning nad meisterdasid peris-koobi, millega sai kaugele pime-dasse kasti vaadata, kus iga nurga taga olid lepatriinud pei-dus, kes tuli kokku lugeda.

Lisaks periskoobile val-mistasid lapsed kosmosekapsli koos kosmonaudiga, kelleks oli härra Muna, kes soovis turvali-selt ja tervelt maanduda. Selle katse tegemine tekitas palju elevust, sest ega siis igal koo-lipäeval ei ole võimalik koo-li-maja aknast muna alla lennu-tada ja oh mis ime, see jäi ka terveks. Kuidas nii? Seda trikki õpib „Rakett 69“ laagris! Aga sellega veel pealtnäha võima-tud tegemised ei lõppenud. Li-saks meisterdasid lapsed vile, mis vilistas ka siis, kui seda ei puhutud.

Laste tagasiside laagri-le oli siiras. Nad tõdesid, et see oli ko-hati raske,

endas tuli leida üles oskused, mis olid pisut tukkuma jäänud. Meeskonnaliikmena oli vaja panna mängu kõik oma teadmi-sed, nutikus ja loovus. Pingutus ja võistluse pinget tõi ka mõne pisara korraks silma, kuid päe-va lõpuks oli see positiivsete emotsioonidega unustatud ja laagrist loobuda ei soovinud keegi.

Kindlasti said laagris osa-lejad endaga kaasa väga hea meeskonnatöö kogemuse. Nii mõneski osalejas tekitas laager huvi teaduse ning katsetamise ja avastamise vastu. Positiiv-seks küljeks oli ka igapäevane meeskondade vahetus. Lastel oli võimalus olla erinevates rollides või siis rollis, milles ta oli kõige tugevam. Nad said olla kaptenid, oma meeskonna ajud või osavad käed, mis oma-korda andis lastele võimaluse end paremini tundma õppida. Mõisteti, et alati ei ole tähtis võit, vaid rõõmu pakub üles-ande lahendamine ning töötava mehhanismi valmistamine. •

Eeskujulikult sorteeritud annetused lihtsustavad abi kätte jagamist.

Lehola koolimajas koguti palju vajalikku Ukraina laste heaks

Laulasmaa Kooli üheks keskseks väärtuseks on inimlikkus, mis tähendab, et oluline on lastele õpetada hoolimist, sallivust, üksteise märkamist, viisakust ja tolerantsust. Antud väärtusest tulenevalt viikase klassi siseselt või üle kooliliselt läbi erinevaid projekte või algatusi.

AIVI TOMSON

Lehola koolimaja õpetaja

Veebruari keskel, kui meedia hakkas kajasta-ma Ukraina piiri lähe-dal toimuvat ning teateid tuli pidevalt ärevatest sündmustest, hakkasid lapsed koolis Ukraina vastu huvi tundma. Õpilased soovisid antud teemal arutleda. Laste huvist sai alguse mõte Ukraina laste abistamiseks.

Nii sattusimegi Punane Rist MTÜ lehele, kus oli üleskutse koguda Ukraina peredele erinevaid hügieenitarbeid ja tarbee-semeid. Mõte asjade kogumi-sest meeldis kogu kooliperele. Mõeldud, tehtud ja nii sai meie heategevuslik kogumine alguse juba 21.02, kui maailmas oli veel rahuaeg.

Koolilapsed ja nende per-ed olid tublid annetajad ning asju kogunes vaikselt iga päev. Ootamatult aga sai ukrainlaste jaoks rahuaeg otsa ja sellega seoses sai ka meie kogumis-kampaania, sisse täiesti uue

hoo. Abi tootjaid tuli igalt poolt nii vallast kui ka Keila linnast. Meie laste jalgpallitreener Mee-lis ei pidanud paljaks sõita ringi mööda valda ja koguda pakutud annetusi. Lehola külas tegutsev lasteriideid õmblev Wuulik OÜ tõi suure koguse imearmsaid laste magamiskombekaid. Suu-reks abiks olid koolilapsed, kes olid vabatahtlikult nõus koo-li-vaheajal appi tulema. Asju sai terve väike kaubikutäis ning nüüd nad sõidavad juba Ukrai-na poole.

Ühtekuuluvus ja kokkuhoid-mise tunne ühendas meid kõiki. Ühe lapsevanema kommentaar antud kampaaniale oli järgmi-ne: „Üle pika aja on uskuma-tult võimas tunne näha ja tunda seda, kui ühtehoidvad me suu-dame olla. Nii väikese ajaga nii palju head teha!“ Oleme siiralt kõigile annetajatele tänulikud ja südames hoiame Ukrainat. Eriti uhked ja tänulikud oleme meie õpilastele Jan-Erichule, Laura-le, Siennale ja Raikole ning Ste-nile suure abi eest. •

„Rakett 69“ teaduslaagris oli kõige olulisem meeskonnatöö

FOTO: GERLI SILDAM

KULTUURITEATED

Amandus Adamson kutsub Väike-Pakri saarele!

Juba teist aastat järjest viib Amandus Adamsoni Ateljeemuuseum läbi maalilaagri imelisel ja metsikul Väike-Pakri saarel. Sel korral on laagri juhendajaks EKA maalikunsti õpetaja Kadri Kangilaski.

Mais on tunda veel kevade järelkaja ja saare loodus on hoopis oma nägu. Loodame kogeda suvist sooja päikest koos kevadiselt jaheda tuulega, olles ümbritsetud salapärase loodusega saarel, kus elu jookseb omas rütmis.

Mida me Pakril teeme?

Maalime ja joonistame silmale nähtavat ja nähtamatut.

Maalime merd, imiteerides selle värve ja valguse mängu. Maa-lime tundeid ja väge, mida kogeme kui mere ääres istume ja selle häält kuulame.

Samuti uurime puid, põõsaid, taimi ja joonistame nende põhjal igaüks oma unikaalse mustri või kompositsiooni.

Kadri Kangilaski lõpetas EKA maaliosakonna 1997. aastal, kus ta tänasel päeval ka õpetab. Talle on iseloomulikud julged värvigam-mad. Lisaks maalile on Kadri esinenud näitustel ka joonistuste ja installatsioonidega.

Toimumisaeg: 20 - 22. mai Hind: 200.-

Hind sisaldab transporti Paldiskist saarele ja tagasi, ööbimist kämpingumajakeses (kaasa võtta magamiskott), toidlustust 3x päe-vas, sauna- ja lõkkeõhtuid, juhendatud tegevusi, maalitarbeid.

Grupi suurus kuni 14 inimest. **Registreerimine kuni 09.05!**

Lisainfo ja registreerimine: amandusadamson@hmk.ee/6742013

Padise kloostri perepäevad jätkuvad aprillis paepäevaga.

Laupäeval, 9. aprillil vaatame paekivi imelisse maailma. Mil-lest jutustab meie rahvuskivi? Millised piirkondlikud erine-vused on pealtnäha tavalisel ehitusmaterjalil?

Praktilises töötoas vaatame kloostri-s kasutatud materjale ja püüame aru saada, kuidas võis välja näha kivi töötlemine Padise kloostri ehituse ajal. Proovime ise kivi lõigata ja avastada selle si-mestit ilu.

Päevakava:

Padise kloostri külastuskeskuses:

Kell 12-13.30

Geoloog Helle Perens: „Eesti paekivist ja selle kasutamisest. Va-salemma “marmor” – piirkonna esinduslik paerim”

Külas on Teele Tuuna, pae kui viimistluskivi tootja, kes räägib oma tööst ja näitab põnevaid paepalasid Eesti erinevatest nurkadest.

Ehtekunstnik Kersti Kristlieb näitab oma loomingut põhjal, mil-list kasutatud leiab lubjakivi ehtekunsti.

Kunstniku imelisi ehteid saab ka kaasa osta.

Kell 13.30-14.00

Kohvipaus ja vestlus.

Tutvuda saab näitusega piirkondlikust paekivist.

Padise kloostri:

Kell 14.00-15.30

Muinsuskaitse pädevustunnistusega paeentusiast Veljo Männiste ning geoloog Helle Perens näitavad kloostri-s olevaid piirkonna ise-loomulikumaid paenäidised.

Proovime kivi lõigata ja avastame koos lubjakivi imelist sise-elu. NB! Kuna teema on põnev ja rääkida/näidata palju, võib päev pikemaks venida.

Paepäev on tasuta ja eelregistreerimisega.

Vaata lisa padise.ee või @Padiseklooster.

Lahkelt lahku...

Partnerlussuhte lõpp esitab vanematele väljakutse luua üksteisega teistsugune suhe. Kuigi endine abikaasa või elukaaslane ei ole enam partner püsisuhtes, on ta endiselt tähtis ja asendamatu vanem lapsele.

Tihti pöörduvad lapsevanemad lapsega seotud vaidluste lahendamiseks kohtusse, kuid praktika näitab, et kohtumenetluse käigus kipuvad vanad pinged pigem süvenema. Aina enam soovitatatakse vaidluste korral pöörduda just perelepitaja juurde.

Alates 2021. aasta septembrist alustas Sotsiaalkindlustusamet riikliku perelepitusteenuse pilootprojektiga, mille raames on lapsevanematel võimalus saada tasuta perelepitusteenust. Pilootprojekti eesmärgiks on nii teadlikkuse tõstmine perelepitusteenusest kui ka ettevalmistus riikliku perelepitussüsteemi jõustumiseks **01.september 2022 a.**

Perelepitusteenust osutavad superviseeritavad perelepitajad, kes on lõpetamas väljaõpet Riiklikul perelepituse aluskoolitusel.

Teenuse saamiseks tuleb pöörduda kohaliku omavalitsuse

se lastekaitsetöötaja poole, kes suunab juba edasi perelepitaja vastuvõtule. Samuti võivad teenuse saamiseks pöörduda meie poole ka lapsevanemad ise, ilma kohaliku omavalitsuse suunamiseta.

Perelepituse eesmärk ei ole lepitada või taas ühendada lahku läinud abikaasasid või elukaaslast, vaid vanemlussuhte raames last säästva koostöö otsimine. **Perelepitusteenus on mõeldud**

ühise alaealise lapse või laste lahku läinud või lahkuminevatele lapsevanematele, kel ei ole õnnestunud kokku leppida lapse elukorralduslikes küsimustes (näiteks lapse tulevane elukoht, vanema-lapse vaheline suhtluskord, ülalpidamine ja teised lapse kasvatamisega seotud küsimused).

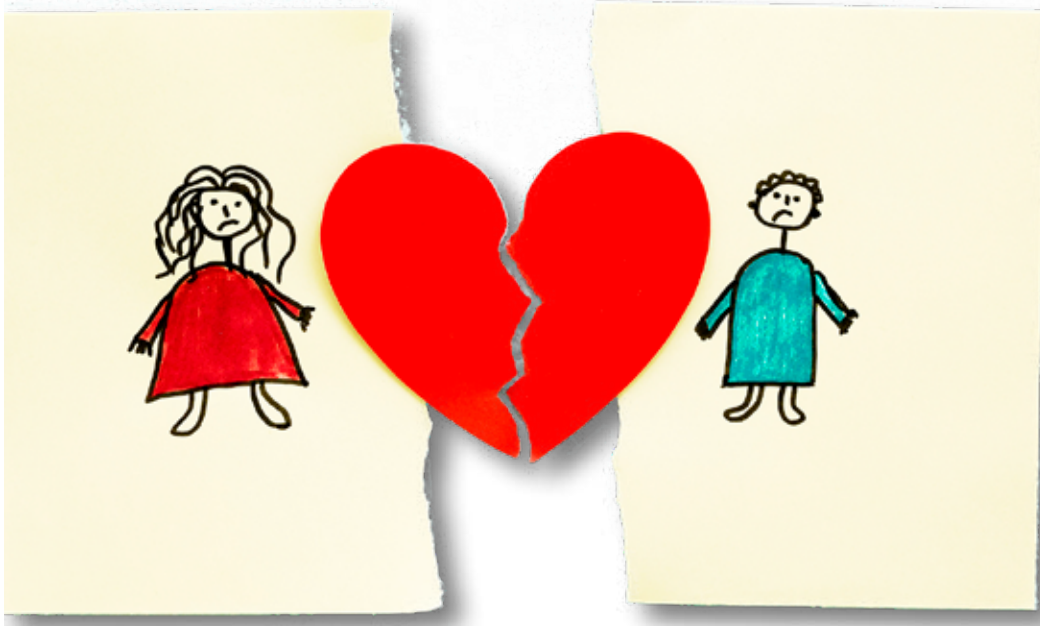
Perelepituse eeliseks on, et see on kiire, soodne, vaimset tervist säästev ning lapse heaolu arvestav meetod.

Perelepituse või rahumeelse vanemluse kohta leiad rohkem infot Facebooki lehelt „Riiklik Perelepitusteenus“ või <https://sotsiaalkindlustusamet.ee/et/riiklik-perelepitusteenus>.

Perelepituse meelespea

- Perelepitus on vaba-tahtlik.
- Perelepitus on lapsevanematele kiirem, soodsam, vaimset tervist säästvam ning lapse heaolu paremini arvestav meetod, mille raames sõlmitud vanemate vahelised kokkulepped on efektiivsemad kui kohtumenetluses.
- Vanemad on võrdsed ning nad otsivad lapsele parimat võimalikku lahendust ise.
- Perelepitaja on neutraalne vahendaja, kellel on professionaalsed teadmised ja vastav väljaõpe.
- Perelepitus ei sobi vägivaldsete suhete korral, sest lapsevanemad ei ole sellisel juhul võrdsed osapooled. Täpsustamiseks ja endale sobiva teenuse leidmiseks helista koordinaatorile.
- Perelepitus pakub võimalust teha kokkuleppeid kohtuväliselt ja jääda toetavateks lapsevanemateks ka pärast lahkuminekut.

ILLUSTRATSIOON: FREEPIK

Kuhu pöörduda perelepitusteenuse saamiseks?

- Perelepitusteenusele saab pöörduda kirjutades aadressile perelepitus@sotsiaalkindlustusamet.ee.
- Võta ühendust meie teenuse koordinaatoritega:
- Liilia Mänd 58862296 liilia.mand@sotsiaalkindlustusamet.ee eesti ja vene keel
- Anna Vorobjova 53097229 anna.vorobjova@sotsiaalkindlustusamet.ee eesti, vene ja inglise keel
- Jekaterina Link 53230604 jekaterina.link@sotsiaalkindlustusamet.ee eesti ja vene keel
- Sigrít Tammiste 59189130 sigrít.tammiste@sotsiaalkindlustusamet.ee eesti, inglise ja vene keel
- Kätlin Ojamets 53233957 katlin.ojamets@sotsiaalkindlustusamet.ee eesti ja inglise keel

Väikesed põllumajandustootjad saavad küsida toetust

Maaeluminister allkirjastas määruse „Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord“ muutmise eelnõu, millega laiendatakse toetuse taotlejate sihtgruppi.

Kui seni sai toetust taotleda üksnes põllumajanduse valdkonnas tegutsev ettevõtja, kelle müügitulu oli vahemikus 4000–14 000 eurot, siis edaspidi määratletakse väikeste põllumajandusettevõtete arendamise toetuse sihtühm esmalt põllumajandusliku standardkogutoodangu väärtuse alusel.

Alates sellest aastast saavad toetust taotleda ka need põllumajandustootjad, kes on tegutsenud vähemalt kaks majandusaastat ja kelle põllu-

majandusliku standardkogutoodangu väärtus oli taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaastal vahemikus 4000–50 000 eurot.

Seega võetakse arvesse eelnenud majandusaastal majapidamises kasutuses olnud põllumajandusmaad kasvatatavate kultuuride kaupa ja põllumajandusloomade arvu, mille põhjal arvutatakse ettevõtte majanduslik suurus.

„Müügitulu nõude asendamine põllumajandusliku standardkogutoodangu väärtuse

nõudega võimaldab edaspidi toetust taotleda ka sellistel väikestel põllumajandustootjatel, kelle müügitulu on vähenenud viimastel aastatel aset leidnud sündmuste, nagu näiteks koroonaviiruse leviku tõttu,“ ütles maaeluminister Urmas Kruuse.

Toetuse maksimaalne suurus on 15 000 eurot ühe taotleja kohta. Tänavune taotlusvoor toimub aprillikuus.

Täpsem teave toetuse tingimuste kohta avaldatakse Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti kodulehel.

FOTO: MARJE SUHAROV

Vasalemma endine vallamaja ootab rentnikke!

Kogukond plaanib Vasalemma endise vallamaja tühjaks jäänud ruumidesse Ranna tee 8, Vasalemmas rajada Kogukonnajamaja. Hoonesse oodatakse avalikke teenuseid ning vajalikke olmeteenuseid pakkuma erinevaid ettevõtjaid nagu juuksur, pediküür, massaaž, lilleseaded, lilled, müügipunkt käsitöö ja kodusaaduste tarvis, kodukontorid, õmblus-parandustööd, puutöö meistrituba, kingsepatööd, jt.

Ruumid asuvad kolmel korrusel ja on erineva suurusega. Hetkel 2. korruse ruume välja ei rendita. Rendi hinnaks on 3 eurot/m² ja kommunaalikulud eelmise aasta keskmist hinda arvestades ca 3,90/m². Ruumidega on võimalik tutvuda eelneval kokkuleppel esmaspäev-laupäev kell 11.00-14.00. Renditaotlusi ootab vallavalitsus 29. aprillini.

Lisainfo:

Meelis Randmäe, vallavalitsuse haldusspetsialist

e-post: meelis.randmae@laaneharju.ee; tel +372 56668487

Katrin Pere, kogukonna esindaja

e-post: katrin@vamp.ee; tel +372 56640612

Lääne-Harju Vallavalitsus korraldab

LÄÄNE-HARJU LAULULAPS 2022

16. aprill kell 12:00
Padise Rahvamajas

PadiseRahva Teater kutsub teid

TEATRIPÄEVALE

Padise Rahvamaja

26.märtsil

K A V A

15:30 Teatripäeva avamine
16:00 PadiseRahva Teater
G. Larsson "Metsas ei kuule su karjumist keegi". Lavastaja Erika Kaljusaar

17:30 AX-Teater
S. Mrožeki "Lesed". Lavastaja Raivo Adlas

19:00 Mihkel Tikerpalu
Muusikaline Komöödia DAD-TALK "Isal on plaan: Laulude ja Graafikutena". Mõtted Mihkel Seeder, Heliilm Madis Kreevan

20:30 ansambel Merivar pluss

K O H V I K

Päevapilet 5 EUR
Lastele vanuses 0-16
prii sissepääs

LÄÄNE-HARJU VALD

Maivel

LÄÄNE-HARJU KULTUURIKESKUS

Lääne-Harju Muusika- ja Kunstide Kool

FOTOD: ARDO KALJUVEE

Vihterpalu kandis kohtub rannarootsi pärand kaasajaga

Alliklepa-Vihterpalu kant on tuntud kauni rannaala ja külluslike marjametsade poolest. Piirkonna populaarsust näitab ka elanike kasvutrend.

MARJE SUHAROV
ajaleht@laaneharju.ee

Kui 2018. aastal elas nii-öelda ajaloolisel Vihterpalu rannaalal (Vintse, Vilivalla, Änglema, Vihterpalu, Alliklepa külates) kokku 174 inimest, siis 2022. aasta 1. jaanuaril juba 33 inimese võrra rohkem. Nõukogude ajal jäi ala piirivalvetsooni, siin tegutses kalurikolhoos, metskonna keskus ja pioneerilaager. Viimastel kümnenditel on kinnisvaraarendusena rannapiirkonda kerkinud palju suvemaju, aga renoveeritakse usinalt ka vanu talukohti sisemaal, sooviga asuda rahulikku maakeskkonda päriseks elama. Arendatud on väikesadamad koos taristuga Ristnas ja Alliklepas ning kogukondliku ettevõtmisena paadikuur Vintses. Suurim tööandja kohapeal on M.W.Wool Vihterpalu kala-tööstus. Elu astub siinkandis omasoodu – talvel unisemalt, suvel rahvarohke sagimisega. Kuhu on suundumas rahulik metsane mereäärne piirkond ja kas ka rannarootsi juured saavad toetada siinset elu?

Rannarootsi kultuuriruumi taassünd

2021. aasta detsembrikuus valmis Eestirootslaste Kultuuriomavalitsuse algatusel Rannarootsi kultuuriruumi strateegia. Sihtasutuse Eestirootslaste Kultuuriomavalitsuse esimees Jana Stahl räägib, et rannarootsi lugu ei ole siiani väga palju kasutatud, kui siis iga piirkond omaette. Nüüd on võetud plaani rannarootsi lugu jutustada suurelt ja sidusalt Ruhnust Vormsi ja Naissaareni. „Õpime ka teis-

te, näiteks Peipsiveere või Setomaa kogemustest. Sellel aastal saame kokku kogukondadega ja omavalitsustega ning valime välja rannarootsi kultuuriruumi iseloomustava tunnuslause, mida võivad huvilised esitada kuni 1. aprillini,“ räägib Jana ja lisab, et kindlasti on vaja kultuuriruumi loomisel kaasata ka kohalikke ettevõtjaid.

Selleks, et rannarootsi alasid ühtsena tutvustada, on planeeritud tegevuskavas luua veebiportaali infoga ajaloo, looduse, kohalike toidureseptide ja kultuurisündmuste kohta. Kultuuriüritustena juba toimub eestirootslaste laulupidu, Rootsi päevad ja Olavi päev ning üritused rannarootslaste kes-

kuses Rannarootsi muuseumis Haapsalus (vt www.aiboland.ee). Kogu rannarootsi piirkonnas soovetakse üles seada ajalugu tutvustavad infotahvlid. „Meie unistuseks on Vilivalla kabel korda saada ja üles seada väike ekspositsioon,“ räägib Alliklepas elav rannarootslaste põlvnev Elna Siimberg. Vihterpalus rannarootsi ühingut kui sellist ei ole. Elna on külas ainus, kes oskab veel rootsi keelt ja on abiks rannarootsi trükiste tõlketöödel. Tema sõnul lahkusid viimased tõelised rannarootslased külast manala-teele kümnekond aastat tagasi.

Elu sisemaa külates
Eve Jakobson Vihterpalust,

Fragment Rannarootsi muuseumis asuvast vaibast, mis sümboliseerib rootslaste saabumist Eestimaale. Vaip on tikitud eestirootsi naiste poolt, kes muuseumis omaenda lugusid jutustades käel käia lasid, et rannarootslaste ajalugu ka tulevastele põlvetele tutvustada.

Lastele korraldatakse sadamas merelaagrit, kus õpetatakse merel ohutult käitumise oskust.

< Vihterpalu kandi metsane piirkond ja Alliklepa väikelaevade sadam

kelle suguvõsas leidub samuti rannarootsi juuri, on kogunud kodukandi rahvapärismi ja uurinud rahvarõiva traditsioone ning arvab, et sisemaal on rannarootslasi elanud vähe. Igapäevases elust-olust rääkides tõdeb ta, et kuigi Vihterpalu kandi külates ei ole poodi ega muid elutähtsaid esemateid, saadakse hakkama: „Ühistransport on kehva. Tallinnasse arstile ei jõua enne kl 11, varem jõudmiseks oleks vajalik korraldada valla poolt ettevõtte teenus. Kui selline võimalus avaneb, lisandub kindlasti neid, kes siia elama tulevad.“

Veel tunnevad kohalikud muret, et harjumuspärased teeradad randa on tõkestatud ning valla üldplaneeringus on käsitatud võimalikku tuulikute rajamist Vihterpallu.

Üldiselt on inimesed siia elama asunud, et puhata ja vaikselt oma asja ajada. Kohaliku kogukonnaga liitumiseks vajadust ei nähta. „Eks kogukonna kujunemine peab ikka loomuliku radapidi käima, kas kannustab selleks ühine eesmärk või huvid mil igaüks liitub oma oskustega. „Aga huvi tunnevad uued elanikud koduloo vastu küll, soovides teada oma talu lugu,“ hindab Eve huvi ajaloo vastu.

Kaasaegne maamärk – Alliklepa merevärav

2020. aasta kevadel valmis 24 kaikhogaga Alliklepa sadam väikelaevadele. „Meie missiooniks on aidata kaasa sinise elu elavdamisele, tuua piirkonda uut hingamist,“ räägib sadamakapten Märt Rask.

Aasta 2021 oli Alliklepa sadamale esimene täispikk hooaeg maist septembri lõpuni. Vaatamata liikumispääringutega ko-

roonaajale, oli kai ääres rohkem kui 60 ühepäevast väikelaevade külastust koos 150 inimesega ning üle kümne püsilepingu. Sadamakapteni sõnul on merevärava areng mõeldamatu ilma kaldapealse toitlustus- ja majutusteenuseta. Kuna sadam asub rannikumatkarajal E9, siis kasutavad matkajad sadamas WC-d, täidavad joogivee pudeleid ning valmistavad toitu. Neid võimalusi on pakutud matkajatele tasuta.

Eelmisel suvel toimus Alliklepa sadamas koostöös Eesti Jahtklubide Liiduga noortelaager „Meresõber 2021“, mida toetas ka Lääne-Harju vald. Üle kolmekümne ümbruskonna noore omandasid laagris teadmisi ja oskusi, kuidas merel ohutult käituda ning esmaseid kogemusi purjetamisest ning purjelaua-, surfi- ja süstasõidust.

On võrdlemisi tavaline, et suuremad arendustegevused maakohtades tingivad kogukonnas või üldsuse seas küsimusi või eriarvamusi. Sadamakapteni sõnul ei saa tulla kinnisvaraarendus, mis on ette nähtud Padise valla üldplaneeringus juba 20 aastat, kellelegi üllatusena: „Mõistlik inimene saab elada, austades maad, merd, loodust ja teisi inimesi koos teiste mõistlike inimestega.“ Kohaliku elanikuna arvab ta, et rannarootslaste külasid pole võimalik koos samade elatusallikatega ja elustiiliga taastada, küll aga saab hoida ja väärtustada Alliklepa ja laiema rannarootsi piirkonna lugu.

„Oleme pidanud plaane koostöös Rannarootsi muuseumiga korraldada sadamas sellekohaseid väljapanekuid ja üritusi,“ usub Märt Rask ajaloo pärandit tutvustavasse ettevõtmisesse. ●

Rannarootslaste lood raamatutes

Armastusest esivanemate ja rannarootsi juurte vastu on sündinud mitmeid trükiseid. Eestirootslaste Kultuuriomavalitus on okupatsioonaaastatel Rootsis ilmunud väljaandeid tõlkinud eesti keelde ja viimastel kümnenditel välja andnud ka siinsete rannarootslaste mälestusi.

Viimastel aastatel on ilmunud neli trükist rannarootsi ajaloo lühisarjast. Raamatud seovad kokku endised rannarootsi alad Ruhnust mööda rannikut Naissaareni. Rootsi ja eesti keeles on sarjas ilmunud Naissaare, Pakri, Vormsi ja viimati põlise Alliklepa

elaniku Elna Siimbergi koostatud „Vihterpalu rootslaste lugu“. Lisaks sarjale on ilmale valgust näinud perekondade mälestused.

„Vihterpalu rootslaste lugu“

ELNA SIIMBERG

„Harju-Risti ja Vihterpalu vahelise maantee ääres asub Vilivalla külakalmistu. Hauatähiste poolest on kalmistu haruldane. Seal leidub vabrikurauast sepiatut riste, ka sepiatut ratasrist ning valatud rauast riste.

Lubjakivist raiutud ratasriste ja hauasambaid, sepiatut piirdeaedu haudadel ja 1 graniitpostidel kettpiire. Ja muidugi puitriste, millest mõni on väga hästi säilinud.

2020. aasta suvel pidasime Vilivalla kalmistupäeva, nagu meil kombeks, eesti ja rootsi keeles. Peale ametliku osa lõppu jõime kohvi ja arutasime Rootsi-Mihkli kiriku õpetaja ja Patrick Göranssoni ja Risti kiriku õpetaja Annika Laatsiga, kuidas kabel võiks kujuneda tähtsaks Vihterpalu rannarootslaste kaardil ja mõõdujatele midagi jutustada.

da. Vald toetas meie plaani. Nüüdseks on kabelil uued ukSED, kellaruumi luuk on taastatud ja aknad on ees.“

„Noore Juliuse unistused“

IRIS HALJANDI koostatud perelugu on alles kirjastamisel

„See on lugu minu isa Julius Sandviku meremeheelu kahest esimesest aastast suurtel meredel, mis oli kõik väga ammu, üle saja aasta tagasi. Ikka ja jälle näen oma silme ees isa...tema kuldseid käed, mis tegid valmis talvekasuka ja kingad, ehitasid üles ilma ühegi naelata palkmaja, kõik vajaminevad tööriistad rehapulkadest

atradeni. Juliuse tarkus, julgus ja hinge sissepööratus – sellisena ma armastasin ja imetlesin isa tema eluajal ja igatsen praegu. Aga nagu taevast on sinine, nii oli minu isa Julius – meremees kogu elu.“

„Elju pere lugu“

Elna Siimberg selgitab, et ELJU KÜBARA käsikirja alusel kokku pandud trükis jutustab tema eestirootsi päritolu esivanematest. Samuti on juttu külaharvast,

endise Moosi küla inimestest ja nende saatusest läbi aastate: „Elju on kirjutanud väga armsalt ja kasutanud väljendeid, mis olid oma sed meie tolle aja külate. Elju kaunist nahkkõites albumist sai valitud pilte, talupabereid ja sugulaste kirju kaugelt Ameerikast. Elju ise on täiendanud oma jutust salmidena ja noorusajast meelde jäänud laulusõnadega. Vihterpalu päritolu rootslaste hulgas on Elju pere lugu väga populaarne.“

ROHELINE VALD

Keskkonnasõbralik kevadkoristus aias

Kevadised ilmad meelitavad inimesi koduümbrust korrastama ja taas muutub aktuaalseks lõkke tegemine ning aia- ja haljastujäätmete käitlemine.

MARIKA ILVES

Keskkonna- ja ehitusosakond

Lääne-Harju valla jäätmehoolduseeskiri ei keela lõkke tegemist, kuid keelab jäätmete põletamise. Lõkkes ja koduahjus tohib põletada ainult kuiva puitu ja oksa, immutamata puitmaterjali, paberit ja kiletamata pappi ning kinnistu piires võib põletada aia- ja haljastujäätmeid tingimusel, et järgitakse kogu Eestis kehtestatud tuleohutusenoideid. Oluline selle tegevuse juures on, et ei häi-

ritaks oma tegevusega naabreid.

Sageli näeme siiski tossamas lõkkeid, kuhu on pandud põletamiseks ebasobivaid asju - vanad mööbliesemed, riided, jalanõud, rehvid, ehitusjätmed ja muu kasutuks muutunud kraam. Neid ei tohi kindlasti tulle panna.

Olme- ja teiste jäätmete põletamine on seadusega keelatud seetõttu, et seda tehes kahjustad nii enda kui ka naabrite tervist. Jäätmete põletamisel tekkinud mürgised ained ei saasta mitte ainult õhku, vaid ladestuvad maapinnale, sealt aiasaadustesse ja kanduvad edasi ka põhjavele.

Kui hoolimatu naaber põletab lõkkes või oma koduahjus jäätmeid, siis suits ja suur osa saastest ei haju kaugele, vaid maandub sinnaasamasse lähedale ja mõjutab seega vahetult sama piirkonda, kust see tekkis.

Märgates jäätmete põletamist või jäätmetega ettevalmistatud lõkkekohta, anna sellest teada riigiinfo telefonil 1247.

Kevad on aiatöödeks ning esimeseks koristuseks pärast

FOTO: FREEPIK

Aia- ja haljastujäätmete äraveo hinnad on järgmised:

Kogumisvahendi suurus	Tühjenduse hind/€ km-ga
kuni 0,10 m3 kott (kuni 15 kg)	2,40
kuni 0,20 m3 kott (kuni 25 kg)	4,80

talve õige aeg. Tuletame meelde aia- ja haljastujäätmetega ümberkäimise võimalused.

Oluline on meeles pidada, et puulehed, oksad jms haljastujäätmed ei ole olmeprügi. Tegemist on biolagunevate aiapäät-

metega ning need tuleb kindlasti kokku koguda olmejäätmetest eraldi. Soovitame aia- ja haljastujäätmeid kohapeal kompostida, sest nii jõuavad toitained kõige paremini mulda tagasi. Aia- ja haljastujäätmeid on lu-

batud kompostida oma kinnistul lahtiselt aunas. Kus see aga võimalik pole, siis saavad Lääne-Harju valla elanikud kaks korda aastas ajavahemikus 1. aprill kuni 30. november tellida biolagunevate aia- ja haljastujäätmete

äravedu. Selleks tuleb jäätmevedajale teada anda äraantavate jäätmete ligikaudsed kogused. Seejärel teavitab jäätmevaldaja hiljemalt 3 tööpäeva jooksul veo toimumise kuupäeva, mis ei tohi olla hilisem kui 14 päeva tellimuse esitamisest.

Äraantavad aia- ja haljastujäätmed peavad olema pakitud pealt suletud ja kergesti teisaldatavatesse kilekottidesse ning sisaldama üksnes aia- ja haljastujäätmeid. Kilekotid tuleb paigutada jäätmevedajaga kokkulepitud asukohta, nt olmejäätmete mahuti vahetusse lähedusse, värvava kõrvale vmt. Kasutatavatele kilekottidele erinõudeid ei ole, kuid kotid peavad olema vastupidavad, et neid oleks võimalik jäätmeveokisse tõsta.

Lääne-Harju valla jäätmevedaja on Eesti Keskkonnateenused AS, e-posti aadress tallinn@keskkonnateenused.ee, telefon 6400 800. Tellimuses tuleb ära märkida tellija nimi (kliendi- või lepingu number, mille leiab kõige kergemini arvelt), jäätmete asukoha aadress ning kogus.

Lisaks eeltoodule on Lääne-Harju valla elanikel võimalus aia- ja haljastujäätmeid tasuta üle anda Keila jäätmejaama. Selleks, et soodustus rakenduks, tuleb kindlasti kaasa võtta ID-kaart.

Keila jäätmejaam asub aadressil Uus-Paldiski tee 6 Keilas ning on avatud K-R kell 10.00-18.00 ja L-P kell 10.00-14.00, telefon 5304 1170. •

HOIA TULEL SILM PEAL!

Uuri lisa kodutuleohutuks.ee või riigiinfo telefonilt 1247
TULEKAHJU KORRAL HELISTA 112

PÄÄSTEAMET

LÕKKE TEGEMINE

Enne tuletgemist

- Lõket tee vaid tuulevaikse ilmaga.
- Jälgi tuule suunda, et sädemed ei langeks hoonetele ega taimestikule.
- Lõkkes tohib põletada vaid puhast (immutamata) puitu.
- Lõkke tegemisel hoia käepärast tulekustutusvahendeid, nt ämber veega või tulekustuti.
- Pea meeles, et kulu ja roostiku põletamine on aastaringelt keelatud ja karistatav.

Ohutu koht

- Puhasta lõkkekohta ümbrus põlevast materjalist.
- Niisuta lõkkealune pinnas veega ja piira lõkkekoht kivide või pinnasevalliga.
- Metsas tee lõket selleks ette valmistatud ning tähistatud kohtades.
- Ära jäta lõket hetkekski järelevalveta!

Pärast tuletgemist

- Enne lõkkekohast lahkumist veendu, et lõke oleks täielikult kustunud.

≥ 8 meetrit
10-13 sammu

GRILLIMINE

Enne tuletgemist

- Enne grillimise alustamist veendu, et grill on töökorras.
- Kui gaasi- või elektrigrill vajab remonti, lase seda teha spetsialistil.
- Kortereleamu üldpindadel grillimine tuleb kokku leppida ühistuga.

Ohutu koht

- Grillseadme ohutu kauguse valimisel lähtu kasutusjuhendist või lõkkekohale kehtivast vähimast ohutust kaugusest ≥ 8 m ehk 10-13 sammu.

- Kasutusjuhendi puudumisel paiguta grillseade kohta, kus selle kasutamine ei tekita ümbritsevatele hoonetele, põlevmaterjalidele ja taimestikule tuleohtu.
- Rõdul ja terrassil tohib kasutada ainult sellist grilli, mille kasutusjuhend seda lubab.
- Ära jäta grilli hetkekski järelevalveta!

Pärast kasutamist

- Lase grillil enne kokkupakkimist või katmist täielikult jahtuda, sest kuum grill on tuleohtlik.

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUSE TEATED

Lääne-Harju Vallavalitsus on algatanud 08.03.2022 korraldusega nr.184 detailplaneeringu Lääne-Harju vallas Kloogaranna külas Lahepere tee 8 katastriüksusel.

Planeeritav kinnistu asub Lääne-Harju vallas Kloogaranna külas Tallinn - Paldiski maanteest põhja suunas 140 m kaugusel maanteest. Lahepere maaüksus piirneb põhjas Ojakalda tee 2 (katastritunnus 29501:007:0577) ja Muuli põik 11 (29501:007:0572), idas Muuli põik 7 (29501:007:0584), Muuli tee 7 (29501:007:0053) elamumaa, lõunas Lahepere tee 6 (29501:007:0591), läänes Lahepere tee 7 (29501:007:0589), Lahepere tee 9 (29501:007:3070) ja Lahepere tee 11 (29501:007:0582), loodes Ojakalda tee 1 (29501:007:0576) elamumaa katastriüksustega.

Planeeringuala asub Lahepere detailplaneeringu alal, mis on kehtestatud Keila Vallavolikogu 21.06.2002 otsusega nr 276/0602 ja on ellu viidud. Lahepere tee 8 maaüksus on hoonestatud ehitistega. Ehitisregistri andmetel asuvad krundil elamu (ehitusregistri kood 116028287) ehitisealuse pindalaga 81 m² ja üksikelamu (kood 120308948) ehitisealuse pindalaga 289,9 m² ning rajatised puurkaevpump-la (ehk 220633215) ehitisealuse pindalaga 19 m² ja puurkaev (kood 220603904). Ehitisregistris on registreeritud veel kogu piirkonna siseteed (kood 220273737) ja veetrass (kood 220273671). Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Planeeringuala suurus on 19777 m².

Sisetee hooldusega ja veevarustusega tegeleb Lahepere planeeringualal mittetulundusühing Lahepere Taristu (registrikood 80553954). Planeeringu eesmärgiks on puurkaevule PRK0026379 koos puurkaevpumpplaga moodustada eraldi tootmismaa sihtotstarbega krunt ja võrrandada see mittetulundusühingule ning seada vajalikud servituudid.

Lahepere tee 8 katastriüksusele ulatuvad vooluveekogu V1099100 Lahepere oja veekaitsevöönd, kalda ehitukee-

luvöönd ja kalda kaitsevöönd, riigikaitse ehitise Klooga harjutusvälja piiranguvöönd, si-deehitiste kaitsevööndid, elektri õhuliini 1-20 kV ja elektripaigaldise kaitsevöönd ja puurkaevu PRK0026379 sanitaarkaitseala. Looduskaitse piirangud puuduvad. Detailplaneeringuga lahendatakse ülesanded vastavalt planeerimiseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–9, 11–12, 17.

Detailplaneeringu algatamisel täiendavate uuringute vajadus puudub.

Lääne-Harju Vallavalitsuse 08.03.2022 korraldusega nr 185 võeti vastu Lääne-Harju vallas Laulasmaa külas Kloogaranna tee 26 kinnistu ja lähiala detailplaneering.

Planeeritav kinnistu asub Lääne-Harju vallas Laulasmaa külas Tallinn - Rannamõisa - Kloogaranna tee (tee nr 11390) ja Laulasmaa tee (tee nr 2951250) ristmiku vahetus naabruses. Planeeritav ala piirneb põhjas Laulasmäe rohumaa 16 (katastritunnus 29503:022:0005) maatulundusmaa ja Miku vkt 9 (29503:010:0070) elamumaaga, idas Miku vkt 41 (29503:010:0002) elamumaaga, lõunas Laulasmaa tee 1 (29503:022:0010) maatulundusmaa ja Laulasmaa tee L1 (29501:001:0473) transpordimaaga, läänes 11390 Tallinn-Rannamõisa-Kloogaranna tee (29501:007:0416) transpordimaaga. Planeeritav ala ligikaudne pindala 1,2 ha.

Detailplaneeringu algatamise teated avaldati Ametlikes Teadannetes 16.10.2017, Keila Valla Lehes 17.10.2017 ja Harju Elus 27.10.2017. Detailplaneeringuga moodustatakse kaks ärimaa krunti. Krundile 1 on planeeritud ehitusõigus summaarse ehitisealuse pindalaga 2000 m² kaupluse laienduseks. Krundile 2 on planeeritud ehitusõigus kuni kolme hoone sh tennisehalli ehitamiseks summaarse ehitisealuse pindalaga 2000 m². Hoonete lubatud kõrgused on 12 m. Parkimine on lahendatud omal krundil. Veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud liitumisega ühisveevarustuse ja -kanalisatsioonitrassidega. Tulekustutuse

veevarustuseks rajatakse täiendav mahutiga veevõtukoht.

Detailplaneeringu on kooskõlastanud Transpordiamet 22.02.2022 kirjaga 7.2-2/22/1862-2, Päästeamet 25.02.2022 kirjaga nr 7.2-3.1/458-2 ja Elektrilevi OÜ 18.01.2022 kirjaga nr 9432291634, Telia AS 19.01.2022 kirjaga nr 36000841 ja AS Lahevesi 26.01.2022 e-kirjaga.

Kloogaranna tee 26 kinnistu ja lähiala detailplaneering avalik väljapanek toimub 06.04.–20.04.2022 Lääne-Harju Vallavalitsuses, aadressil Rae 38, Paldiski linn ja Laulasmaa raamatukogus, aadressil Kloogaranna tee 20, Laulasmaa küla ning Lääne-Harju valla veebilehel <https://laaneharju.ee/vastuvoetud-detailplaneeringud>

Lääne-Harju Vallavolikogu 08.03.2022 otsusega nr 13 on jäetud algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Lääne-Harju vallas Keila-Joa aleviku Otitooma tee 2 kinnistu detailplaneeringule.

Planeeritav katastriüksus asub Lääne-Harju vallas Keila-Joa alevikus, paiknedes Tallinn - Rannamõisa - Kloogaranna kõrvalmaantee (teeregistri nr 11390) ja mitteavaliku Mäekalda tee (teeregistri nr 1982062) vahelisel alal. Planeeringuala pindala on 1,39 ha

Detailplaneering on üldplaneeringut muutev, kuna muudab maa sihtotstarvet ja Keila valla üldplaneeringus ei ole elamumaa kasutusotsarvet määratud. Planeeringuga tehakse ettepanek muuta üldplaneeringus Otitooma 2 katastriüksuse (29501:007:3440) ulatuses juhtotstarve elamumaaks, et jagada kinnistu neljaks elamumaa krundiks ning määrata ehitusõigus ja ehitustingimused pereelamute ehitamiseks.

Kuna detailplaneeringu algatamisel jäeti kaalumata keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkus, siis kaaluti seda tagantjärele. Keskkonnamõju strateegiline hindamine jäeti algatamata KSH eelhinnangu põhjal (lisa) arvestades kavandatud tegevuse mahtu, iseloo-

mu ja paiknemist ei saa eeldada detailplaneeringu elluviimisel ja hoonete sihipärase kasutamise-ga seonduvat olulist keskkonnamõju. Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine ei ole vajalik järgnevatel põhjustel:

1) detailplaneeringu realiseerimisega ei saa hetkel teadaoleva info põhjal eeldada tegevusi, millega kaasneks keskkonnamõju oluline kahjustumine, näiteks negatiivset mõju kaitsemata põhjaveega piirkonna hüdrogeoloogilistele tingimustele ja veerežiimile;

2) detailplaneeringu realiseerimine ei avalda negatiivset mõju kaitsealustele looduse üksikobjektidele ega kaitsealale;

3) kavandatav tegevus ei kahjusta kultuuripärandit, inimese tervist, heaolu ega vara. Tegevusega ei kaasne olemasoleva liikluskorrumuse, mürataseme ja õhusaaste olulist suurenemist ning täiendavate ülenormatiivsete saastetasemete esinemist;

4) alal ja selle lähiumbruses ei ole tuvastatud asjaolusid, mis seaks piiranguid kavandatavale maakasutusele või majandustegevusele;

5) kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse, valgusreostuse ega inimese lõhnataju ületava ebameeldiva lõhnahäiringu teket.

Keskkonnatingimustega arvestamisel on võimalik tagada ohutu keskkond planeeringumenetluse käigus. Lääne-Harju Vallavalitsusele teadaolevast informatsioonist lähtuvalt saab järeldada, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju ning ja KSH algatamine ei ole eeldatavalt vajalik.

Detailplaneeringu vastuvõtja ja kehtestaja on Lääne-Harju Vallavolikogu, koostamise korraldaja Lääne-Harju Vallavalitsus (mõlema aadress Rae 38, Paldiski linn) ning ja koostaja on Uiibo Arhitektuuribüroo OÜ (registrikood 12646552) aadress Sütiste 43-94, Tallinn 13414, e-posti aadress kat.uiibo@gmail.com

Strateegiliste planeerimisdokumentidega ja KSH algatamata jätmise otsusega on võimalik tutvuda 06.04-06.05 tööpäeviti

Lääne-Harju Vallavalitsuses Rae 38, Paldiski linn ja valla veebilehe aadressil www.laaneharju.ee.

Lääne-Harju Vallavalitsuse 08.03.2022 korraldusega nr 186 võeti vastu detailplaneering Altkülas Ekoi (katastritunnus 43101:001:0523), Ristiku (43101:001:0026) ja Väike-Ristiku (43101:001:0405) katastriüksustel ja lähialal.

Planeeritav maa-ala paikneb Padise valla üldplaneeringu põhijoonisel planeeringukohustuse alal, juhtotstarvet määratud ei ole. Maa-ala piirneb Tominga (56201:003:1170), Suur-Koidula (56201:003:0722) ja Koidu (43101:001:1797) maatulundusmaa sihtotstarbega katastriüksustega ning Padise - Kurkse - Harju-Risti maanteega (tee nr 1176). Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Planeeritava ala suurus on umbes 5 ha.

Detailplaneeringuga nähakse ette tootmistevõime kasvanud nõuete rahuldamiseks olemasolevate tootmishoonete laiendamine Ekoi katastriüksusel ning peamiselt tootmises osalevate töötajate tarbeks ridaelamute ja abihoonete püstitamine Ristiku ja Väike-Ristiku katastriüksustele. Lisaks on maa-alal ette nähtud rajada eelinimetatud hoonete tarbeks kogu vajaminev infrastruktuur.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 06.04-20.04.2022 Lääne-Harju Vallavalitsuses, aadressil Rae 38, Paldiski linn ja Harju-Risti raamatukogus, aadressil Risti kool, Harju-Risti küla ja valla veebilehel, aadressil www.laaneharju.ee.

Lääne-Harju Vallavalitsuse 08.03.2022 korraldusega nr 187 võeti vastu detailplaneering Lääne-Harju vallas Vintse külas Kirsi (katastritunnus 56201:001:1435) ja Kadaka (56201:001:1436) katastriüksustel.

Planeeritav maa-ala paikneb Padise valla üldplaneeringu põhijoonisel elamuehituse reservmaale juhtotstarbega alal. Kirsi ja Kadaka katastriüksused piirnevad loodes Pihlaka (56201:001:0730) hoonestatud ja

edelas Vahtra (56201:001:1437), Toominga (56201:001:1438), Leedri (56201:001:1441) ning Rimmelga (56201:001:1442) hoonestamata elamumaa katastriüksustega. Kirdes ja kagus piirneb maa-ala vastavalt Kibru tee L4 (56201:001:1433) ja Tiuse tee (56201:001:0337) transpordimaale katastriüksustega. Planeeritav ala hõlmab osaliselt ka Kirsi ja Kadaka maaüksuste vahel olevat Rehetoa tee (56201:001:1434) transpordimaale katastriüksust. Detailplaneering on üldplaneeringu kohane.

Detailplaneeringuga nähakse ette kahe katastriüksuse jagamise tulemusel nelja elamukrundi moodustamine koos vajamineva taristu rajamisega.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 06.04-20.04.2022 Lääne-Harju Vallavalitsuses, aadressil Rae 38, Paldiski linn ja valla veebilehel, aadressil www.laaneharju.ee.

Lääne-Harju valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek toimub 07.02-08.03.2022

Avalikul väljapanekul oli võimalik tutvuda Lääne-Harju valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõuga nii Lääne-Harju valla veebilehel, vallamajas Paldiskis kui ka raamatukogudes Laulasmaal, Vasa-lemmal ja Harju-Ristil.

Avaliku väljapaneku ajal laekus vallavalitsusele kokku 126 ettepanekut. Kõik laekunud ettepanekud vaadatakse läbi ning kujundatakse seisukoht lähtudes üldplaneeringu eesmärgist luua Lääne-Harju vallast atraktiivne elamis- ja ettevõtluspiirkond.

Peale seisukohtade kujundamist ja toetust leidnud ettepanekute alusel täienduste sisse viimist suunatakse Lääne-Harju valla üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu täiendavale avalikule väljapanekule. Sellele järgnevad avalikud arutelud, mille toimumisajad avalikustatakse pärast avalikustamise perioodi lõppemist. ●

Eestimaa talimängudel võistlesid koos tipud ja harrastajad

4.-6. märtsini toimusid Ida-Virumaal 14. Eestimaa talimängud. Spordiliit Jõud korraldab võistlusi iga nelja aasta tagant. Seekord võttis võistlusest osa üle 2200 sportlase üle Eesti.

JÜRGEN LEPP

Lääne-Harju Spordikeskuse projektijuht

Lääne-Harju valda esindas 40 võistlejat seitsmel erineval spordialal, kes 53 osalenud omavalitsuse seas saavutasid supertubli kaheksanda koha.

Erilist kiitust väärivad meie kabetajad (Arno Uutma, Indrek Migur, Marika Azojan, Priit Lokotar ja Eliise Kõrgessaar), kes tegid omal alal puhta töö ja võitsid võistluse.

Mõne sportlase jaoks oli tegemist harjumuspärase võistlusega, kuid leidis ka neid noori tegijaid, kes panid end esimest korda võistlustules proovile.

Madis Vaikmaa, kelle kogu

pere osales talimängudel leiab, et liikumisharrastuse propageerimiseks ja ühtse meie-tunde loomiseks on selline võistluse formaat parim.

Näitena toob ta välja, et murdmaasuusatamises osalevad sel võistlusel alati Eesti tipud koos aktiivsete harrastajate ning pühapäevasuusatajatega. Talimängudel osales seekord kogu naiste murdmaa olümpiakoondis ning meeste koondisest puudus vaid üks.

Madise lapsed, kes võistlesid mäesuusatamises esimest korda elus, ja seda endast mitu aastat vanemate tüdrukutega, olid üliarahul. Vaikmaa pere noorem tütar hakkas pärast ema osalemist lumelaua võistlustel ka endale lumelauda tahtma.

Lääne-Harju kabetajad, kes saavutasid ülekaaluka esikoha edestades teist kohta 11. punktiga ning kogudes 66 punkti.

FOTO: ERAKOGU

Meie valla sportlased, kes talimängudel osalesid, on innustunud järgmisel aastal toimuvatel Eesti omavalitsuste talimängudel veelgi paremad olema.

Raido Notton, kes samuti

osales võistlustel perega arvab, et kui meil on taoline väljund talimängudel osalemise näol, on tee leidmine trenni palju lihtsam. Kui lastel mäesuusavõistlus sihina silme ees, leiab ka suusamäele tee sagedamini.

Südamlik tänu Tiinu Mägile, kes oma pakatava ja nakatava energiaga haaras endaga võistlustele kaasa kolm vaprat neidu, kes osalesid noorte murdmaasuusatamise teatevõistluses kui ka individuaalarvestuses.

Murdmaa rajal töid kastanid tulust lääneharjukad Raido Notton ja Madis Vaikmaa

FOTO: KADRI KAUKSI

Pärast Eestimaa talimänge on osalejad õnnelikud, emotsioonidest laetud ja mis peamine - täis õhinat, et jätkuvalt olla aktiivsed ja sportlikud. ●

ERAKUULUTUSED

Katuse-, fassaadi-, üldehitus ja viimistlustööd. Kortermajade renoveerimine MTR EEH011474. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel. mehitus@gmail.com, tel 5352 9476

Handler OÜ Keila lähistel pakub tööd **elektrikilpide montööridele**. Vajalik hea tehniline taip, kogemus ja tehniliste jooniste lugemise oskus. Võimalik nii täis- kui osaline tööaeg. Info 502 0660, marko@handler.ee

Bennett Grupp pakub tööd **koristajale** tootmis- ja olmeruumides. Tööaeg on paindlik ja kokkuleppel. Asukoht Kumna tee 6, Harku vald. Helista! +372 528 1437

PAKUME TÖÖD **väikebusside sisustajale**. Tööülesanneteks on: Kaubaruumi vineerimine, isolatsiooni ja sisustuselementide paigaldus. Töö asukoht: Harku vald, Kumna küla, Bennett Grupp OÜ Kontakt tel 502 8725, meeli@bennett.ee

Müüa küttepuid. Tel 5665 1005

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee

Ostan seisma jäänud sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, rike- tega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Kiire vormistamine ja tehing kohapeal. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või tel 5618 8671

Fekaalivedu kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakkumist tel 53 468 430

Valmistan puidust uksi ja aknaid. Kontakt: Toomas tel 5308 7220

Üürida juuksurite või ripsmetehnikule sisustatud väga hea asukohaga rendipind Keilas. Hind soodne! Helista 53304994

Ostan kasutuseta jäänud seisev sõiduki. Võib olla rikkega. Võtan arvelt maha. Kiire tehing. Tel 53654085 skampus@online.ee

**Päikesejaamade
tervikelahendused
ettevõtetele ja
erakliendile**

KONSULTATSIOON
PROJEKTEERIMINE
MENETLUSTÖÖD
EHITUS JA AUDIT
DOKUMENTEERIMINE

info@sunergia.ee
+372 53 00 6350
sunergia.ee

FILTER
TEMPOSARI

20. APRILL - PADISE
4. MAI - KIILI
18. MAI - ARUKÜLA
1. JUUNI - ÄÄSMÄE
15. JUUNI - MAARDU
13. AUGUST - VIIMSI

Tule Tööle!

Otsime oma meeskonda:

HOOLDUSTEHNİK MÜÜGIASSISTENT

Kirjuta: personal@sami.ee
Helista: +372 51 976 863

Tule Tööle!

Otsime oma meeskonda:

Masinate koostaja Ehitusmees Maaler-koostaja

Kirjuta: personal@sami.ee
Helista: +372 51 976 863

Tule Keilasse tööle VALGUSTITE KOOSTAJAKS

Väljaõpe kohapeal!
Lisainfo E-R 9-17
+372 5666 3851

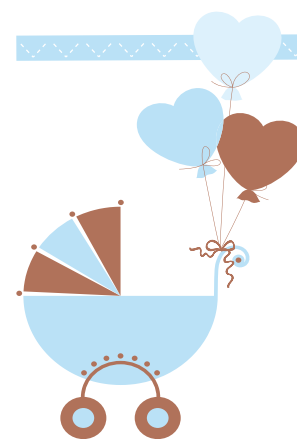
Ema - temalt
saad endale soojuse,
valguse, sammude pikkuse,
elutee alguse...

Südamlik kaastunne
Liivile
armsa ema

**VILMA
KUTSERI**

kaotuse puhul.

Kollegid Lääne-Harju
Vallavalitsusest

Õnnitleme!

Meie valda sündisid

TOMI REISS
KAAREL ÖUNAMAA
MARK-ALEKSANDER KRAMAR
MELISSA KALBRE
HANS VESKI

HARJU-MADISE KOGUDUSE TEATED

Kolmapäev, 23. märts – Palvus Taizè lauludega kell 18
Laupäev, 26. märts – Palvus Taizè lauludega kell 12
Pühapäev, 27. märts – Paastuaja 4. pühapäev, jumalateenistus armulauaga kell 11.00
Kolmapäev, 30. märts – Palvus Taizè lauludega kell 18
Laupäev, 02. aprill – Palvus Taizè lauludega kell 12
Pühapäev, 03. aprill – Paastuaja 5. pühapäev, jumalateenistus armulauaga kell 11.00
Kolmapäev, 06. aprill – Palvus Taizè lauludega kell 18
Laupäev, 09. aprill – Palvus Taizè lauludega kell 12
Pühapäev, 10. aprill – Palmipuudepüha, jumalateenistus armulauaga kell 11.00
Kolmapäev, 13. aprill – Palvus, suure nädala kolmapäev kell 18
Reede, 15. aprill – Suur reede, jumalateenistus kell 11
Pühapäev, 17. aprill – 1. ülestõusmispüha, jumalateenistus armulauaga kell 11

Vajadusel saab võtta ühendust telefoni või e-posti teel:
koguduseõpetaja REET ERU,
tel: 56 904 754, reet.eru@eel.ee

RISTI KOGUDUSE TEATED

Jumalateenistused Risti kirikus Harju-Ristil kuu 2. ja 4. pühapäeval

Pühapäeval, 27. märtsil kl 13 – jumalateenistus
Pühapäeval, 10. aprillil kl 13 – palmipuudepüha jumalateenistus
Reedel, 15. aprillil kl 13 – suure reede jumalateenistus
Pühapäeval, 17. aprillil kl 13 – ülestõusmispüha jumalateenistus
Pühapäeval, 24. aprillil kl 13 – jumalateenistus

Jumalateenistustest on väikelastel ja nende vanematel võimalik osa saada ka kiriku käärkambris olevas LASTETOAS.

JUMALATEENISTUSTE OTSEÜLEKANDED on jälgitavad Facebookis FB/ristikirik ja koguduse kodulehel.

PIIBLIRINGI kuu 1. teisipäeval, 5. aprillil kl 18
Risti kogudusemajas.

TÄISKASVANUTE LEERIKURSUSE toimub laupäeviti kl 11 kogudusemajas. Kel huvi liituda, sel palume helistada tel 55649256 või kirjutada risti@eel.ee

Võtke julgelt ühendust, kui soovite sel aastal ristida oma lapsi, kihluda või laulatada oma abielu, aga ka siis, kui hing on haige või otsite tuge, lootust ja rahu.

Õp ANNIKA LAATS, tel 55649 256, risti@eel.ee

Sügaval meie südames
on killuke Sind,
mida kanname kaasas
kuniks jaksab me hing...

Sügavas kurbuses
mälestame sind, kallid

AERI SALME

ja avaldame omastele
siirast kaastunnet.

Paldiski segakoor,
Paldiski kogukond
ja Paldiski naiskodukaitse

Maga vaiksett, puhka
rahus-
südamed on Sinuga...
Mälestuste päiksekullas
jääb sa ikka meiega.

Igavikku on lahkunud meie
kallis tütar, õde, ema ja
vanaema

AERI SALME

22.X.1960 - 28.II.2022

Mäletama jäävad sind ema
ja isa, vend, lapsed
ja lapselapsed

Südamlik kaastunne Ehale
ema

ALICE KRUUSEMENTI

lahkumise puhul.
AS Terrat kollektiiv

Sügav kaastunne
Vidrik-Rein Arukasele

EMA

surma puhul.
Õhuseiredivisjon

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

26. aprill alates 10.00
Lääne-Harju Kultuurikeskuse
Klooga maja

Etteregistreerimine telefonil
5323 2454

*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prilliootjale TASUTA!